

Dagboek van trektocht in 1961 met Joop Don.

Joop Don en ik besloten om een voettocht door de Ardennen te maken. Wij hadden de zaak goed voorbereid althans wat de uitrusting betrof. Wij wisten bijvoorbeeld niet dat het gebied waar wij naar toe zouden gaan Duitssprekend was, wij hadden Frans geoeft! Ook hadden wij geen Belgisch geld bij ons en dat gaf toch wel wat problemen toen wij wat wilden kopen in het weekeinde. Ook hadden we slechts een summiere kaart van het gebied waar wij naar toe gingen.

Alles moest zo licht mogelijk zijn, tent, kookspullen, etc. Nu viel dat in die periode niet mee. Er waren toen nog niet van die lichtgewicht materialen zoals kunststof te verkrijgen (of misschien heel duur!). Wij hadden een tentje ontworpen waar wij beiden net in pasten en Joop's moeder heeft die tent toen gemaakt. Bij de dumpzaak had ik een rugzak, een kleine (taps toelopende) slaapzak en een militaire regencap gekocht. Verder stevige wandelschoen aangeschaft en ik heb die ook ingelopen!

Aangezien de familie Don vaak kampeerde, hadden zij ook de beschikking over een klein primus brandertje en een aluminium pannensetje. Ik had ook nog een (matig) fototoestelletje meegenomen. *(De zwart/wit foto's werden helaas ook van matige kwaliteit.)*

Aldus toegerust pakten wij alles op de fiets en vertrokken de eerste dag om 05.20. uit Utrecht.

Zaterdag 12 augustus

Vertrek (op de fiets) om 5.20. Bewolkt, NW-wind matig.

Koffie gedronken in Eindhoven om 10 uur.

Daarna over Weert door België via Maaseik naar de camping 'Marisheem' in de gemeente Pey-Echt.

Onze eerste thee leek koffie en smaakte naar gootwater.

Inkopen verliepen vlot.

Taalmoeilijkheden waren niet onoverkomelijk.

Bijna op TV geweest door beginnende akkerbrand.

Daarna monnikenklooster bespied. Dachten dat het een nonnenklooster was.

Negen uur te bed gegaan.

Nachtvorst (plaatselijk) in de tent.

Ligplaats: graniet.

Zondag 13 augustus

Om 6 uur ontwaakt door flinke dreun.

Gewassen, gegeten en gedronken en ritssluiting gerepareerd.

Spulletjes ingepakt en daarna vertrokken naar Meerssen.

Daar op het station de fiets gestald, na de zeer duidelijke en volgens de regelen der ambtelijke kunst verkregen uitleg omtrent het stallen der fietsen.

Op dat ogenblik begon de 'lijdenstocht'.

Eerst wat mondvoorraad ingeslagen en toen op weg naar Valkenburg.

De meewarige glimlachen onderweg gaven ons nieuwe kracht.

Vooraf in Valkenburg waren we het 'klapstuk van de veiling', but we reached our purpose.

Maandag 14 augustus

Droog vertrek om ongeveer 9 uur, na een vochtige nacht.

Doel: Gemmerich via Gulpen en Mechelen.

Gulpen werd via Oud-Valkenburg en mooie binnenweggetjes bereikt (Valkenburg, Scheulder, de Hut en Gulpen). Hier inkopen gedaan en ons maal op de Gulperberg, samen met een fantastisch uitzicht (foto), genoten.

Misleid door een mooie Madonna verkeerde weg ingeslagen. Via Euverem (en een Groningse politieagent) naar Crapoel, naar Beutenaken.

We bestormden de enige winkel in de omtrek van zeker 5 km. De kruidenier deed ontmoedigende verhalen over de nog af te leggen afstand en voor fl. 1,- mochten we bij hem 'boven in de wie' kamperen.

's Nachts zware regenval.

Dinsdag 15 augustus

6 uur 's ochtends regen. 7 uur regen, 8 uur regen, toen maar opgestaan.

Gegeten en boeltje ingepakt. Nog steeds regen.

Toen aan de loop gegaan. Buitengewoon snel bereikte we Slenaken, waar we zonder iemand of enige formaliteit de grens passeerden.

We hadden echter nog geen Belgisch geld.

Enkele zeer overbevolkte café's binnengestapt, maar geen van hen kon of wou wisselen.

Nog steeds regen. Met de moed der wanhoop zijn we via Teuven, Remerdael naar Aubel gelopen. Hier zijn we we een stille doch tamelijk chic uitziend café binnengegaan en gewoon 2 koffie (filtre) besteld. Hierna nog 2 en toen gezegd dat we geen Belgisch geld hadden. De man kon het wisselen. Van een biljet van fl. 25,- kregen we Bfr. 305,50 terug.

Hierna zijn we wel een kampplaats op gaan zoeken. Op de weg naar La Clause vonden we enige boerderijen en bij een daarvan hebben we aangeklopt.

De mensen aldaar bleken in diepe rust en na enig aanhouden kwam er een slaperig hoofd van de boerin te voorschijn.

In ons beste Frans vroegen we: Madam Bonjour, est ce possible, que nous camper dans votre pré, pour une nuit? Hierna ging het hoofd weg en kwam er een boerenhoofd te voorschijn.

Weer dezelfde vraag en na enige woordenwisselingen mochten we op de wei van iemand anders kamperen.

Later nog d'eau et pommes de terres gehaald, dat we voor 'rien' kregen.

Joop had zijn autre coté vergeten en moest deze naderhand uit het fenêtre halen.

Ons Frans viel bar tegen en ondertussen is de regenval opgehouden en kwam er een zonnestraaltje door.

Daarna gegeten en mijn blaren gerepareerd (twee kleine teentjes).

We gaan onversaagd verder en houden U op de hoogte.

Au revoir mes amis, bonne nuit et à demain.

Woensdag 16 augustus

We werden gewekt door de frisse ochtendzonn om ongeveer 7 uur.

Na de gebruikelijke maaltijd, ons voor het eerst geschoren (was wel nodig).

Daarna boel opgepakt en op weg naar Eupen.

Om echter op de goede weg te komen hadden we terug moeten gaan. Toen een kloek besluit genomen en de weilanden ingedoken.

Na verloop van 20 minuten kwamen we een boer tegen aan wie wij in het Frans vroegen of we zo op de hoofdweg konden komen.

We kregen als antwoord in het Hollands: ja, loop maar rechtdoor dan kom je er wel.

Nog even een praatje gemaakt en toen verder gebaggerd. En het lukte ons.

We kwamen vlak bij het American Cemetery and Memorial in de gemeente Henry Chapelle.

Hier hebben we even rond gekeken en van een mooi panorama genoten (foto).

Daarna (5 km) stapvoets naar Henry Chapelle, waar een bord stond: Eupen 11 km!

We hebben een aardig binnenweggetje opgescharreld en kwamen zo in Welkenrath terecht, waar we spoedig begeleiding kregen van een jongetje, die in de veronderstelling was dat wij verdwaalde coureurs waren. Nergens een bord richting Eupen.

Vertrouwende op onze goede neus zijn we links af gegaan en kwamen na 15 min. op de snelweg, na eerst nog wat geld gewisseld te hebben bij een solide bank.

Vlak voor Eupen zijn we bij de eerste de beste boer binnengevallen.

Het wonderlijke was, dat de mensen Duits spraken, zodat we met al ons van te voren gerepeteerde Frans goed voor schut stonden.

Na overschakeling op de Duitse taal wisten we hem duidelijk te maken of we daar mochten kamperen. Dat kon.

Na onze tent te hebben opgezet onder toezicht van zijn 5 kinderen, zijn we inkopen gaan doen in Eupen.

Terug hebben we Federbal gespeeld, Schäfe gemolken, Kühe getrieben en knipschen gemacht. De boer zei nog: als het vannacht te erg wordt, dan mogen jullie in de garage slapen.

Wir enden mit einen Blick in das Neues Wilhelm Busch Album. (*Lustige Bildergeschichten*)

Donderdag 17 augustus

Morgensfrüh war es sehr kalt.

Der Bauer schickte uns zwei große Eier.

Gegessen und aufgebrochen.

De mensen aldaar bedankt en op stap naar Eupen.

Hier voor 2 dagen inkopen gedaan, nergens plastik flessen te krijgen, uren rondgedwaald en in een van de laatste winkels geslaagd.

Op naar de Barrage.

Ontzaglijk veel slagers tegengekomen.

Onderweg gegeten aan de oever van de Vesdre (foto).

Hiervoor verschillende versperringen moeten overwinnen.

Na deze interruptie naar de Barrage (foto), waar we een mooi uitzicht hadden.

Langs het stuwmeer gelopen en bij een in een daarvan uitmondend riviertje, ons bivak opgeslagen (prachtige omgeving zie foto's).

's Avonds nog een wandeling in de omgeving gemaakt waarbij we een bijzondere hagedis hebben gezien (geel-zwart). Tevens hebben we getracht de rotsen (foto) te beklimmen.

Halverwege dorsten we niet verder want alles zat los. Teruggaan was heel moeilijk, maar met een grote sprong zijn we er toch gekomen.

Vrijdag 18 augustus

's Ochtends ons in de rivier gewassen en daarna ontbijt genuttigd.

Foto's van de tent genomen, 1 schuilfoto.

Daarna opgebroken en via een mooie bosweg naar Mützenich (Duitsland), waar

we voor het eerst ons paspoort moesten laten zien. Tevens werd er gevraagd of we geen thee of koffie bij ons hadden.

Ondertussen kregen we honger en zeiden tegen elkaar "we moeten brood hebben" en: zoef daar kwam een bakker aan, vlak voor onze neus. We namen een brood van 4 kg! Elke boterham 100 gram en hard!

We waren nog zo fit, dat we besloten door te lopen naar Kalterherberg, 7 km.

Halverwege begaf mijn rugzak het en moest ik hem langs de kant van de weg gaan repareren. Na deze onderbreking liepen we lustig voort tot we bij een zijrivier van de Roer kwamen, vlak bij een spoorbrug.

Hier zagen we een stuk bos met een bord: Schonung, betreten verboden. Dus er in.

Hier onze tent opgeslagen en daarna eten gekocht in Kaltenherberg.

Nu zijn we klaar met eten. Het heeft ons niet gesmaakt, want de doperwten waren blijkbaar niet goed. We wachten lijdzaam af of we 1 uur later, dus volgens mijn horloge 8 uur (20.00), voedselvergiftiging hebben. Als we iets merken zullen we trachten het hotel in de nabijheid te bereiken. We maken ons klaar om naar bed te gaan 19.30.

Welterusten, God save the Queen! 20.00 het hoogtepunt nadert. Niets. 00.20 nog steeds niets en we zullen het er maar op wagen. Ik moet echter veel gas laten ontwijken.

Zaterdag 19 augustus

Onrustige nacht gehad. Joop had maagpijn en heeft 10 Norit-tabletten geslikt.

Geeten en boeltje gepakt.

Het begon te motregenen. 3 minuten later begon het gewoon te regenen. Ondertussen waren we Kaltenherberg genaderd.

Het begon steeds harder te regenen. Twee km door het dorp was de douane, die onze visa moest zien. Hierna dwars door het woud naar Sourbrodt. Het regende alsmaar door.

Enige kilometers voor Sourbrodt begon het toch te storten, dat we in 1 keer drijfnat waren.

We besloten toen maar bij een dicht bijzijnde boerderij te vragen of we daar konden kamperen. Toen we aan de bel gedraaid hadden, verscheen 'Wim Sonneveld'.

We moesten direct binnenkomen en ons verwarmen. Praatje gemaakt.

Toen het droog leek, tent opgezet. Waren net buiten of 't begon te regenen. Wachten op droog worden. We mochten koken in de waskeuken.

's Middags inkopen gedaan bij Spar en bakker Toussant. Hier moesten we ook binnenkomen en plaats nemen.

Geeten en naar bed gegaan.

Zondag 20 augustus

Half tien opgestaan voor de afwatering. Toen weer naar bed gegaan. Regende nog steeds. Tien uur opgestaan, gewassen, gegeten, gedronken, geschoren, lekker geluierd en besloten niet verder dan 5 km te lopen.

Eerst nog warm gegeten, toen op ons gemak de boel aan 't inpakken. Drie uur gingen we weg. Door een of ander duistere oorzaak kwamen we niet uit waar we wezen moesten. We zouden naar Robertville gaan en aan het meer kamperen, kwamen echter bij Champs de Tir uit.

We hebben toen nog 9 km moeten lopen om weer een beetje in koers te geraken, via Nidrum en Weywertz naar Champagne.

Hier in de buurt een weiland ingedoken bij een riviertje (18.30)

Voetverzorging heel belangrijk voor mij.

Vroeg naar bed en morgen naar Malmedy.

Maandag 21 augustus

& uur gewekt, na een vruchteloze poging om 6 uur.

Gewassen, gegeten en gedronken en om 9.45 al op weg.

Zeer snel bereikten we de hoofdweg naar Malmedy via Champagne en enige minuten op weg deed een luid getoeter ons omkijken. Een vriendelijke dame (blond) gebaarde ons dat we mee konden rijden.

De staat van mijn voeten in ogeschouw genomen, hebben we het aanbod aangenomen.

Ze vroeg ons of we naar Luxemburg wilden, dan hadden we meegekund.

Vier km voor Malmedy afgezet.

Voor Malmedy kamp opgeslagen aan riviertje. Inkopen gedaan en kaarten verstuurt.

Verder niets te melden. Gaan eten, morgen weer vroeg op.

Dinsdag 22 augustus

7 uur opgestaan. Gewassen, gegeten en gedronken. Vertrek 10.30.

Waren van plan in de buurt van Spa te kamperen. Deze plek te bereiken via een mooi binnenweggetje over Mont, beginnende even buiten Malmedy. Na enige tijd lopen nog steeds geen weggetje, maar wel regen. Toen zijn we maar door gelopen langs de snelweg vol kronkels via Bévercé. Op de kruising bij Xhoffraix links af gegaan naar Hockai, door het bos heen.

Het eerste bord dat we zagen na een uur was: Francorchamps, maar dit was schijnbaar een vergissing.

In de buurt van Hockai ons kamp opgeslagen aan de rand van het bos.

We eten wortelen met karbonade en op brood hebben we le servolut = knoflookworst.

Woensdag 23 augustus

Opgestaan resp. 7.15 en 8 uur. Gewassen na gevaarlijke tocht door drassig moeras.

Gegeten en vertrokken om 10.30.

Goede weg genomen. Wonder boven wonder kwamen we na enige tijd in Sart uit (zie foto).

1 km verderop het centrum. Hier inkopen gedaan voor 2 dagen, want morgen hopen we aan het meer Gileppe te slapen.

Zoals gewoonlijk 1 pond vlees, maar nu dure biefstuk. Benzine was hier niet te krijgen, wel in een dorp 2 km verderop. Op weg daar naar toe vroeg een Engelsman ons de weg, die we hem in een combinatie van Frans, Duits en Engels duidelijk gemaakt hebben. Voor 7 Bfr. benzine gekocht en toen slaapplaats gezocht na moeizame tocht.

De weg waar we nu vlak bij zitten is voor alle verkeer gesloten. Waarom weten we niet, maar we zullen wel zien. Als er een brug kaduk is, zwemmen we er wel over.

We hebben het weer in het moeras gezocht, met een beekje voor de deur.
Het weer heeft zich goed gehouden.

Donderdag 24 augustus

Des ochtends g, g en g en foto van moeras gemaakt. Daarna opgetuigd en op weg naar Gileppe.
De wegversperring was een kapotte brug. Met levensgevaar erover gelopen.
Zeer benauwd weer. Rustig doorgelopen. Ontzaglijk veel Nederlanders tegengekomen.
La Gileppe bereikt en kampplaats opgezocht. Deze bevindt zich ca. 125m boven de weg en om

water te krijgen moet men 100m dalen. Men legt hier bij een horizontale afstand van 60m af.
Het begint kouder te worden en te regenen (zachtjes).

Vrijdag 25 augustus

Laat opgestaan. De hele nacht geregend.
Gewassen in het meer.
Eerst uitgerust van de klim en toen gegeten.
Ingepakt en op weg naar 4 Chemins.
Eerst Goé en toen Limbourg (foto). Hier inkopen
gedaan. Doorgelopen naar Bilstain en 3 km voor
Clermont boerderij opgezocht. Hier nachtrust
houden.
Niemand thuis, behalve dochter. Deze kon niet
weigeren.
Morgen hopen we Charneux te bereiken.
Tegen 20.30 in de schemer boer ontmoet. Deze
praatte Duits, Frans, Vlaams door elkaar, wat wel
te begrijpen was.
Bij elke zin die hij zei, greep hij met de duimen in
zijn vest en vouwde zijn handen in elkaar.
Vest protesteerde luid.

Zaterdag 26 augustus

's Ochtends gewekt door luid gesnuif. Koeien om de tent. Deze weggejaagd en ons geschoren.
Gegeten, gedronken en op stap gegaan. Was zeer heet. Zweet liep met stralen langs ons lijf.
Charneux bereikt via 4 Chemins, Clermont (foto), Thimister, Befve en Charneux.
Hier weer naar een boerderij gestapt voor overnachting.

Vrouw verwees ons naar boer in boomgaard. Deze sprak vlot Nederlands zodat we geen taalmoelijkheden hadden. We mochten in de boomgaard blijven en alle pruimen opeten.

Inkopen in het dorp, 4 broden, 6 ons vlees, bonen in blik en aardappelen en jam.

Eén brood gelijk opgegeten. 2 naalden? cadeau gekregen. Boer leven gered. Dreigde uit de boom te vallen. Joop kon net op tijd de ladder tegenhouden.

Boer vertelde dat in het moeras waar we gekampeerd hadden, 3 weken tevoren 2 jonge mensen verdwenen waren. Nooit meer terug gezien!!

's Middags in de zon gezeten en water gehaald.

Onder het avondeten kwam de boer ons zeggen dat het vanavond biechten was, en morgenochtend 8 uur gewone mis en om 10 uur hoogmis.

Pruimen gegeten (de laatste), lucht gekeken en naar bed gegaan.

Zondag 27 augustus

Rustige motregen deed ons ontwaken. Benauwde nacht gehad, waarin ik eekhoortjes zag.

Toen we aan het inpakken waren, ongeveer 9.30, kwam er een jongen bij onze tent. Zei niets en bleef zitten. Na een kwartier vroegen we of hij een zoon van de boer was en ja hoor.

Toen begrepen we waarop hij had zitten wachten. Hij wachtte op ons om naar de kerk te gaan.

Toen de kerkklok begon te luiden om 10 voor 10 zei hij: Tot straks en liep hard weg toen hij zag dat we geen aanstalten maakten om mee te gaan. Na een half uur opgestapt en boer bedankt.

Het was erg benauwd. Steeds mooier weer.

Na een voorspoedige tocht Mortroux bereikt. Even door Mortroux op de weg naar Dalhem aan riviertje de Berwinne gekampeerd (foto).

Verder geen meldenswaardige feiten, alleen een boer die op paling viste.

Lekker gegeten, bonen en stoof karbonade.

Maandag 28 augustus

Na de gewone afhandeling van zaken opgestapt om naar Visé te gaan. Prachtig, stralend, moorddadig weer. Zeer snel Visé bereikt. Kaart verstuurt, toen op zoek naar Albertkanaal. Dit stond vol met fabrieken. Hierdoor noodgedwongen doorgelopen tot Lanaye. Hier aan de kant van kanaal tent opgezet. Inkopen gedaan en verder geluierd en gegeten met uitzicht op VVV.

Na het eten gewandeld in de omgeving en stenen naar de overkant van het kanaal gegoid.

Hierna geprobeerd een Lanayese schone uit haar tent en in de onze te lokken.

Mislukt. Toch opgewekt gaan slapen.

Dinsdag 29 augustus

Vroeg opgestaan. 6.30. Geschoren gegeten en ingepakt. Stralend weer, 8.30 vertrokken.

Dachten 10 uur op bestemming te zijn in de buurt van Maastricht.

Bij de douane wilden we geld wisselen, deze sliepen echter nog.

Na warme tocht Maastricht bereikt (foto), doorgelopen naar station om geld te wisselen. Bij ANWB-kantoor naar camping gevraagd. Deze was 3 km terug van waar we gekomen waren (Pietersberg), of 6,5 km vooruit (Meerssen). Besloten door te lopen naar Meerssen. Was woestijntocht. Na aankomst stuk leer. Ons gewassen en volgegoten. Morgen vrije dag. 's Middags gezond en inkopen in Meerssen gedaan. Na het eten een pilsje op de goede afloop genomen in klein stil café met doof oud caféhoudertje. Balspel onder toezicht van oudje. Naar bed. Erg benauwd.

Woensdag 30 augustus

Laat opgestaan, 8.45. Weer prachtig mooi weer. G.G.G. Lekker liggen zonnen. Voor het eten ons gewassen. Zweet liep met stralen van ons af.

Na het eten fiets opgehaald en naar Maastricht gegaan om inkopen te doen: Nasi en souveniertjes. Was erg heet, 30 graden in de schaduw. Artistieke winkel: Freddy Broekhuizen. 's Ochtends krant gekocht die ons weer van het nieuws op de hoogte heeft gebracht. Tevens nog 2 pilsjes gedronken op het Vrijthof 'In den Ouden Vogelstruys' en Pijpenrokersclub 'Het Piepeköpske'.

's Avonds nasi gegeten en vast inpakken voor morgen. Willen om 8 uur vertrekken. Vroeg naar bed en naar briden van onze HBS'ers liggen luisteren.

Donderdag 31 augustus

6.15 opgestaan en 8 uur vertrokken. Mistig weer. Hele dag gehouden.

Evenals gisteren bevreemdde het ons weer op een zadel te zitten.

Tocht verliep vlot. Bij Eindhoven waren we nog zo fit, dat we besloten door te peddelen naar 's Hertogenbosch. Hier half uur naar VVV gezocht en toen we die gevonden hadden was Joop zijn jack met portemonnee verloren. Terwijl hij aan het zoeken was, brachten 2 aardige meisjes het bij mij terug.

Camping was in Vught, dit was 2,5 km terug, maar de camping lag 4 km van Vught. Toch gevonden.

Vrijdag 1 september

5.15 opgestaan. Moesten voor andere kampeerders opstaan, want anders fietsten ze met ons mee naar Utrecht. 6.35 vertrokken. Langzaam op weg gegaan. Toch vrij vlot Zaltbommel, Geldermalsen en Culemborg bereikt. Utrecht om 10 uur bereikt.

Henk Hagenbeuk